

Sinestezija

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 9 | Nivo: Departmant za pedagoške i psihološke nauke

Synesthesia tj. Sinestezija je nastala iz grčke reči σύν (syn) što znači zajedno i αἴσθησις (aisthēsis) što znači senzacija, drugim rečima to je neurološki zasnovano stanje u kojem stimulacija jednog senzornog ili kognitivnog doživljaja vodi automatski, prisilno u iskustvo drugom senzornom ili kognitivnom doživljaju.

NEUROPSIHOLOŠKI FENOMEN

'Sinestezija' ili 'ujedinjenje čulnih osećaja' se odnosi na fenomen kojega doživljavaju određene osobe, sinestete, kod kojih dolazi do nečega sličnom povezivanju čula različitih modaliteta. Tako npr. uz zvukove, sinestete mogu percipirati vizualno draženje poput boja ili oblika. Moguće je i obrnuto, vizualno draženje izaziva zvučne ili mirisne nadražaje. Druge kombinacije su isto izražene. Na primjer, postoje osobe kod kojih svaka reč ima određeni ukus. Jedan od najčešćih oblika sinestezije je tzv. grafem-boja sinestezija kod koje svako slovo ili oznaka ima određenu boju. Npr. "A" kod takvih sinesteta vrlo često izaziva percepciju crvene boje.

Sledeća slika pokazuje jedan stvarni primer sinestetskih asocijacija:

Moguća neurološka lokacija u mozgu:

Deo mozga za koji se smatra da je unakrsno aktiviran sinesteziju tipa grafem-boje (zeleno= grafem percepcije, crvena=V4 oblast za prepoznavanje boje)

Pojačana unakrsna veza između regiona koji su specijalizovani za različite funkcije može da dovede do pojave različitih oblika sinestezije. Na primer, dodatni osećaj percepcije boje dok se posmatra grafem može biti prouzrokovano unakrsnom aktivacijom dela mozga za prepoznavanje tog grafema i dela za prepoznavanje boja V4 (videti sliku). Neki misle da neuspeh u odstranjivanju sinasi u toku prvih nekoliko godina života kada je njihov normalni razvoj prekomeran može dovesti do tih unakrsnih aktivacija.

Alternativna mogućnost je zastoj povratne informacije ili smanjena količina zastoja u uglavnom postojećim putevima povratnih informacija. Obično su draženje i zastoj informacija u balansu. Međutim, ako normalne povratne informacije nisu inhibirane ,kao i obično, onda impuls tih povretnih informacija iz kasnog stadijuma multi senzorne obrade mogu uticati na rane fazekao na primer, ton može da aktivira vizuelni doživljaj. Cytowic i Eagleman su pronašli rešenje za disinhibirane ideje za takozvane stečene oblike sinestezije koje se javljaju kod ne sinesteta usled: temporalne epilepsije, traumatske povrede glave, moždanog udara i tumora na mozgu. Isto tako može da se javi i tokom faza meditacija, duboke koncentracije, senzorne deprivacije, ili uz konzumaciju psihodeličnih stedastava kao što je LSD ili bilo koja druga slična droga.

Proučavanje funkcionalnih neuroslika koristaći PET i fMRI pokazuju značajne razlika između mozga sinestete i nesinestete. fMRI pokazuje aktivaciju V4 regije i kod reč- boja i grafem- boja sinesteta. Richard Cytowic'eva istraživanja su ga navela da veruje da je limbički sistem primarno odgovoran za sinestetcko iskustvo. Limbički sistem je zadužen za emocije i primitivne reakcije i drži jaku vezu sa nesvesnim delom ličnosti.

PRIMER SINESTEZIJE

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com